

Clavaria zollingeri

Violett fingersvamp

Storsvampar, Basidiesvampar

NE NA LC DD NT **VU** EN CR RE

Sårbar (VU)
A2c+3c+4c

Klass: Agaricomycetes, **Ordning:** Agaricales, **Familj:** Clavariaceae (fingersvampar), **Släkte:** Clavaria (fingersvampar), **Art:** Clavaria zollingeri - violett fingersvamp Lév. **Synonymer:** Clavaria schaefferi Sacc., ametistfingersvamp

Kännetecken

Fruktkroppar lila till violetta, 4-10 cm höga, med buskligt förgrenade fingerlika utskott. Växer ofta i grupper. Sporer $4-7 \times 3-5 \mu\text{m}$, släta och brett ellipsoida till nästan runda. Hyferna saknar söljor och basidier oftast 4-sporiga. *Clavulina amethystina* är mycket lik men har 2-sporiga basidier samt hyfer med söljor. Den finns avbildad hos Phillips & Jacobsson (1985) och är inte funnen i landet. En annan förväxlingsart är violfingersvamp (*Ramariopsis pulchella*), som är betydligt mindre, har hyfer med söljor och små, runda, taggiga sporer.

Utbredning och status

Sällsynt men funnen på spridda ställen i stora delar av Sverige. De nordligaste fynden är gjorda i Ångermanland och Lycksele lappmark. 100 kända aktuella lokaler i landet (2015). Det verkliga antalet lokaler i landet bedöms inte överstiga 1 000, vilket motsvarar ungefär 2 000 genetiskt unika mycel (bedöms motsvara 20 000 individer enligt IUCN:s definitioner). Total population i landet bedöms ha minskat med mer än 30 % över de senaste 50 åren, p.g.a. upphörande hävd, skogsplantering eller användning av gödning i naturliga fodermarker. Minskningen bedöms komma att fortsätta. Arten har ofta sammanblandats med *Clavulina amethystina*, som inte är funnen i Sverige. Publicerade utbredningsuppgifter är därför osäkra, men violett fingersvamp är uppgiven från Danmark, Norge, Finland och spridda länder i övriga Europa samt Nordamerika, Asien och Australien. Den är rödlistad i samtliga skandinaviska länder samt i Tyskland.

Ekologi

Lever som nedbrytare i örtrika och magra betesmarker, hackslåttängar och örtbackar samt i park- och skogsmiljöer. På flera lokaler förekommer ett stort antal andra hotade svampar, bl.a. vaxskivlingar. Som regel uppträder fruktkroppar bara på någon enstaka till ett par ställen på varje lokal. Varje plats rymmer troligtvis en genetiskt unik svampindivid (genet) som kan fragmenteras till 10 eller flera frilevande men genetiskt identiska mycel (rameter, motsvarar IUCN:s definition av individ). Fruktkropparna är kortlivade, men markmycelet kan ha lång livslängd, flera decennier eller mer.

Hot

Lokaler i mager, lågvuxen gräsvål hotas av att hävden med bete eller slåtter upphör så att markerna växer igen med högt gräs och sly. Även skogsplantering eller användning av gödning på gammal mager gräsmark kan innebära hot. På sikt kan kvävedefall och försurning från luftföroreningar vara negativa.

Åtgärder

Alla kulturbetingade gräsmarker där arten förekommer bör bevaras och skötas på traditionellt sätt. Gödsling måste undvikas. Skogsmiljöer av den typ arten trivs i har ofta ett stort skyddsvärde. Skogsbruk måste på dessa platser bedrivas skonsamt.

Övrigt

Utländska namn – NO: Fiolett greinkøllesopp, DK: Purpur-køllesvamp, FI: Violettinuijakas.

Naturvård

Konventioner: Skogsstyrelsens signalart

Litteratur

Corner, E. J. H. 1950. A monograph of Clavaria and allied genera. *Annals of Botany Memoirs* 1.

Martinsson, K. & Nitare, J. 1988. Violfingersvamp, *Ramariopsis pulchella*, funnen i Sverige. *Svensk Bot. Tidskr.* 82: 225–227.

Phillips, R. & Jacobsson, S. 1985. *Norstedts stora svampbok*. 2:a uppl. P.A. Norstedt & Söners förlag, Stockholm.

Författare

Johan Nitare & Robert Daun 1992. Rev. Michael Krikorev 2016.